1878. X. évfolyam. 228. szám. Szombat, november 23.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VÉCSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczen-vidéki „független ségi párt“ közlönye.
Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

Alea jacta est.

Debreczen, nov. 23

(P.) Végre sikerült az orosz politikának addig fesziteni a hurt, hogy elszakadt s kitört teljes erejével az angol-afghán háboru. Már a napokban hire járt, hogy Sir Ali tagadó választ fog adni az angol ultimátumra, most pedig arról értesitenek, hogy arra nem is válaszolt, mire mint legnagyobb sértésre valamennyi angol hadoszlop parancsot kapott a határ átlépésére. A hatóságoknak pedig meghagyatott, hogy minden olyan sürgönyt, mely a csapatmozgalmakról szól — foglaljanak le és ne továbbitsanak addig mig a főparancsnokság át nem nézi. —

Az már napnál világosabb, hogy ezen ügyben a mozgató erő a muszkáé, az is bizonyos, hogy az afghán hadseregben feles számmal vannak muszka tisztek s igy első tekintetre látni lehet, hogy itt a valódi háborunak csak előjátéka fog lejátszatni, mint nem régen Szerbiában. Hogy milyen terjedelmü lend ezen háboru, nem fogja-e az egész Ázsiát sőt Európát is lángbaboritani azt már a közeljövő megmutatja. Tény, hogy Oroszország fondorlatainak, kapczáskodásainak nincs egyéb czélja, hogy a zavart lecsilapodni ne engedje, azért, hogy mig egyes hatalmakat részint ügyének megnyér részint pedig a vonakodók erejét kikémleli, addig a népek kedélye folytonos izgalomban tartassék, hogy annál könnyebben lángra lobbantható legyen.

Miután pedig legjobban tart Angolországtól, tehát ennek Ázsiában kellett oly dolgot adni, melytől ne igen legyen sem ideje sem ereje, hogy az európai muszka üzelmekbe bele szóljon.

Igy elkészitvén az utat mindég többtöbb szemtelenségre vetemedik: nem elég, hogy Törökországot már is mint hübéresét tekinti, hanem most meg Oláhországgal szemben paczkázik és semmibe sem vevén a berlini békeszerződést azt mondja, hogy a Dobrudzsát mindaddig ki nem üriti és át nem adja mig csak egy oly szerződést alá nem ir Oláhország, mely neki Moldva Oláországon át egy rendes uadi utat biztosit Bulgáriához.

Ennél arczátlanabb szemtelenséggel ritkán állott még diplomata a világ elé, ritkán lehet kihivóbb hangot hallani, — s ezt csakis ugy értjük meg, ha tudjuk, hogy nagyon is biztos Oroszország abba miszerint az összes Európában nem találkozik állam, mely törekvéseire vetót kiáltson.

A spekuláns és fontolgató Angliát furcsán a falnak ugrasztotta, s épen ott, hol legkevésbbé várta s épen azon nemzetet lovalta fel ellene, melytől legkevésbbé félt. Ennek már lesz ott dolga elég, s aligha jut ideje az európai osztozkodáson résztvenni.

Németország hallgat s örömmel látja közelegni azon időt, midőn az osztrák tartományokat kebelére ölelheti, s épen mert ezt várja — nincs szándéka, a vivizet malmára hajtó Oroszország dolgaiba beleszólani.

Ausztria-Magyarország — no ez nyakig van a muszka barátságban, annyira- hogy Andrássy és Tisza képesek volnának érte apjukat is meggyilkolni. Ezeket a muszka elküldte Boszniát fogni, hogy egy kis érvágás által a törökök mellett fellobbant tüz lohasztassék s jobban mondva, hogy a muszka plánumoknak ellentálló török-magyar barátság széttöressék s gyülöletté fajuljon.

Franczia ország örül, hogy belügyeit a virágzás magas fokára emelhette s hogy most már a köztársaság teljesen meghonosodott. Nem avatkozik a prédalesők dolgába.

Olaszország nehezen várja, hogy egy kis Albániához jusson, s e végből szivesen nézi a Törökország végtelosztására irányzott lépéseket s eszeágában sincs azt ellenezni.

És hogy a muszka szemtelenség teljes legyen, most európai Törökországra nézve egy uj javaslattal állanak elő; nevezetesen azt inditványozzák, hogy európai Törökországot a nagyhatalmak szállják meg, ugy hogy Theszáliába és Epirusba franczia; Albániába olasz; és Maczedóniába orosz csapatok küldessenek. Ausztria-Magyarország már ugy is birja Boszniát és Herczegovinát.

Azt persze nem mondja, hogy hiszen ő meg birja már Bulgáriát és Ruméliát, hanem még ahoz egy kis Maczedonia is kell.

Itt vagyunk hát valahára annál a planumnál, hogy Törökországot fel kell darabolni, de valamint nem hisszük azt, hogy e gyalázatos tervet egy hatalom is pártolja és elfogadja, — ugy nem hisszük azt sem, hogy ha akadna ki ily czélból török földre tenné be lábát, az szemközt ne találná a végtusára az összes mohamedánságot egy borzasztó küzdelemre készen.

A félhold elbukhatik, de maga alá fog temetni, vérbe fog előbb fojtani egy egész nemzedéket. Törökország leomolhatik de romjai felett össze vesznek a prédára gyült ebek s egymást marczangolják össze. — Afghanisztánban már ütközetek folynak. Ázsia egy tartománya lángban áll; a tüz terjed s a midőn az egész Ázsiát elboritja, a gyujtogatónak lesz reá gondja, hogy Európába is átcsapjon az.

Nero tapsolt midőn Rómát lángban uszni látta, a mai kor Neroja behunyja szemét, hogy határtalan örömét ki ne lehessen olvasni abból.

S ezen Nero segédei készen állanak a hurokkal, hogy az áldozat nyakába vessék.

Ez a hóhér inasok kötelessége.

Politikai hirek.

— **A számla**. A magyar delegatió nov. 21-ki ülésén Andrássy gróf egy kis számlát nyujtott be az occupatióra szükséges póthitelről. A póthitel mint már emlitettük, erre az évre 42 millió forint.

— **Az angol kormány** az orosz kormány által tervezett utóconferentiába csak akkor egyeznék bele, ha az oroszok kiüritik a Balkán félszigetet.

— **Rómából** távirják, hogy Cairoli olasz miniszterelnök egészségi állapota aggasztó.

A közönség köréből.

Debreczen, nov. 23.

Rácz György ur tegnap megjelenvén szerkesztőségünkben, a következő nyilatkozat közzétételére kért föl:

NYILATKOZAT.

Tisztelt szerkesztő ur!

A folyó évi „Debreczen“ 225-iki számában a Molnár György ur igen t. barátom érdemei felett folytatott vitába az én nevem is szóba hozatván, bár nem természetem a polemizálás, de az igazság érdekében ki kell nyilatkoztatnom, hogy az ott elmondottak nem felelnek meg a valóságnak, mert Molnár György t. barátom szintén tevékeny részt vett ama bizonyos adóügyben, sőt az ő felségénél járó küldöttségnek szónoka is volt.

Kelt Debreczenben, 1878. nov. 22.

Tamássy Károly,
gyógyszerész.

*

Közöltük volna e „Nyilatkozat“-ot még az esetben is, ha nem hasonlit teljesen a szentelt vizhez, a miről pedig tudvalevőleg az van megirva, hogy se nem árt se nem használ. Ebben tulajdonképen az van mondva, hogy Molnár György is részt vett ama bizonyos adóügyben. Lám, a „D. E.“ mégis azt mondta, mikép kizárólag neki köszönhető, hogy a házbér adó elengedtetett. Kitünik a nyilatkozatból továbbá, hogy az ő felségénél járt küldöttség szónoka Molnár György volt. Hát ebben mi különös érdemet nem látunk, mert hiszen a küldöttség mindenik tagja csak nem dikcziózhatott a felség előtt. Másodszor pedig maga Rácz György ur ugy nyilatkozott, hogy az egész adóelengedési ügy keresztülvitelében csakugyan Tamássy Károly volt a főmozgató erő; tudomásunk szerint is ő inditotta meg a mozgalmat a polgárság körében, ő fáradozott, ő buzgólkodott az egészben. A tényt tehát nem lehet M. Gy. szónoklatának tulajdonitani, hanem igen annak, mert a kérelem jogos volt; ez pedig onnan is látható, hogy a Bachrendszer minden szigorusága daczára az teljesittetett. Már pedig ha nem lett volna jogos alapokon nyugvó a polgárságnak a házbéradó elengedése iránti kérelme, tarthatott volna Molnár György akár milyen dicső szónoklatot, annak bizony helyt nem adtak volna.

Egyébiránt, a mi a szónoki tehetséget illeti, nem kell messze mennünk; itt van Tisza Kálmán. Emlékezzünk csak vissza mily lelkesitő szónoklatokat tartott baloldali vezér korában? — Szászszor is bebizonyitotta, hogy a Deák Ferencz által teremtett közös kiegyezés, mily vészthozó a nemzetre; mathematikai pontossággal mutatta ki, hogy az oly alapon való kormányzás az ország életerejét zsibbasztja meg, s ime kérem, mi történik? rövid 5 év alatt ugyanaz a Tisza Kálmán megforditja a képönyeget, s az általa egyedül üdvöseknek vallott, állitott és bizonyitott elveket feladva, egy szászszorta rosszabb egyezséget fogadtat el a maga többségével.

Éppen olyan volna tehát, mintha Tisza Kálmán ma előállana és hivatkoznék ama régebben egyszer-másszor elmondott beszédeire, és azt mondaná, lám, akkor is milyen szónoklatot mondottam, annálfogva válaszszatok meg képviselőnek.

Bizony kérem, Molnár Györgynek a felség előtti szónoklata óta nagyon sok viz folyt el a Dunán, azóta változtak az idők, változtak az emberek, s ama dikczióra hivatkozni, csupa kortesfogásból, ép oly szerénység ma, mint a mily szerénység jelöltül fellépni Molnár Györgynek ugyanabban a kerületben, a hol már legközelebb megbukott.

a „Debreczen“ szerkesztősége.

*

Az érdemek illustrációjául ime még egy

NYILATKOZAT.

T. szerkesztő ur! A „Debreczeni Ellenőr“ megénekelvén Molnár György érdemeit, az ének egyik verse arról zengedez, hogy „Molnár Györgynek köszönheti Debreczen a gazdasági tanintézet ott maradását, melyet a kormány Kassára akart tenni.“

Én nem birom felfogni, hogyan akart a kormány oly gazdasági intézetet tenni át Kassára, mely tényleg létezett s létezik Kassán? Nagyon gyarlók lehetnek azok a szerzett „érdemek,“ ha ily valótlanságot is képesek a debreczeni liberiások csillogó ékszer gyanánt a nagy piaczra vinni.

Kassa, 1878. nov. 21.

Timkó József.

Angol-afgán háboru.

(S.) Az egyik világrészben még el sem aludt a harczok tüze, már a másikban is kigyult. Táviratok jelentik a kétségkivül igen fontos hirt, hogy az angol kormány nov. 20-án hadat üzent az afgán emirnek. E nap volt az, melyen az emir válaszának meg kellett volna érkeznie az angol kormány felszólitására; az emirnek azonban eszeágában sem volt e válasz elküldése, s ennek következtében a szavatartó angol kormány a végső eszközhez nyult.

Az angol csapatok a Kurum völgyön és a Kyber szorosokon át afghán területre nyomultak, s harcz nélkül elfoglalták Kaion erődöt. A hadjáratot az indiai kormány vezeti.

Kétségén kivül áll, hogy az angol hadsereg, mint győző fog a harczból kibontakozni, minek természetes következménye az, hogy az afghán emir elveszti önállóságát; ebből pedig az a veszély származik, hogy az indiai ésszárnó lesz Oroszország szomszédjává.

És a jelek nem igen kecsegtetők. Háborura fognak vezetni. Az orosz-török háboru következménye az angol-afgán háboru lett, ez utóbbinak ismét lesz következménye, talán egy végzetes következmény, amit „európai háborunak“ neveznek.

— **BUDAPESTI HIREK. A „piros bugyelláris“** czimü uj népszinmüvet tegnap adták először a népszinházban. **Az Eszterházi képtárt** az osztrák delegatusok sürüen látogatják. **A fővárosból** a harctérre összesen 5629 katona ment. **Tüz**. Egy nádor-utczai ház pinczéjében tüz ütött ki; de nem okozhatott nagyobb kárt, mert elfojtották. **Születések és halálozások**. A mult héten született 204 gyermek: meghalt 235 személy. Ez évben született 11465 gyermek; meghaltak 11547-en. Eszerint a halálozások többlete 82.

Simonyi Ernő beszédéből.

nov. 21-én.

A t. miniszterelnök ur azt mondotta, hogy ha, amint az ellenzék annak idején sürgette a dolgot, Oroszország ellen háboruba megyünk, a költségek huszorosok lettek volna, a veszteség pedig százszoros lett volna. No hát a kimutatott veszteség körülbelől 7000-re megy. A t. miniszterelnök ur tehát azt képzeli, hogy egy orosz háboruval szemben kétszázezer lett volna és miután most huszezer sebesült van, lett volna két millió sebesült. A mi pedig a költségek huszszorosságát illeti, az is kétezermilliót tenne. Hát méltóztassék megengedni, én nem ugy látom a dolgokat. Én tudom, hogy Oroszországgal egy háboru igen komoly és költséges dolog; de akár ezekbe a százezerekbe menő halottakból álló vérveszteség, akár pedig ezen ezrekbe menő milliók kiadásától félnünk kellett volna-e, azt egyáltalában nem tudjuk. De nem arról van a szó, hanem arról, hogy akármibe került volna a háboru, legalább eléretett volna egy czél, a mely a haza jövőjét biztositotta volna, most pedig benne vagyunk egy oly helyzetben, a mely a haza jövőjét veszélyezteti.

Én óhajtom ugyan, hogy rosz próféta legyek de merem mondani, hogy Bosznia lesz azon akna, a melyet a mi lábunk alatt első sorban fog felvetni Oroszország. Ez tehát egy veszedelem, a melyet a nyakunkba hoztak és pedig nagy költség és nagy veszteség alapján Igen, de azt mondták, hogy ezt el kellett foglalni, mert ez egy ék. Csakhogy én azt mondom, hogy az éknek soha sem kellemes a helyzete, mert alulról nagyon szoritják, felülről pedig ugy ütik fejébe, hogy gyakran szétmegy.

Hanem, ha már éket beszélnek, ugyan néztek-e azok az urak az osztrák-magyar monarchia mappájának tulsó oldalára? Hát ott nincsen-e a monarchia tulsó oldalán szintén egy olyan ék beékelve, és ha valakinek az jutna eszébe azt mondani, hogy ezen ék oda nem való és akkor eszébe jutna a mi szomszédunknak ezen éket elfoglalni, akkor ki kellene cserélni a gazdag iparos Csehországot Bosznia hegyeiért.

Én t. ház az ily politikát semmiképen nem tartom az ország érdekeivel összeegyeztethetőnek. Azzal mentegetik magukat, hogy mandatumot kaptak a berlini congressustól. Hát engedelmet kérek, nyerességnek tekintik-e önök azt a mandatumot, vagy parancsnak? Hogy nyereségnek tekintsék azt a mi annyi költségbe, annyi áldozatba került és oly veszélyes helyzetbe juttatta a nemzetet, azt valóban meg nem foghatom. De ha parancsnak tekintik, hát akkor ki kényszeritette önöket arra, hogy elfogadják? Hiszen szabadságokban állott azt elfogadni, vagy el nem fogadni. Hiszen már a mandatumnak természetéből folyik az, hogy ha valakinek joga van is ezt a mandatumot adni mindenesetre kell, hogy megadja a vele járó költségeket is. (Derültség a szélső balon.) Mert, hogy valaki nekem mandatumot adjon az én költségeimre, már engedelmet kérek annak kell hogy hatalma legyen az én tulajdonom a zsebem felett, mert különben azzal nem rendelkezik. (Igaz! a szélső balon.)

De nem is a berlini mandatum következtében mentek oda. Önök szitották Boszniában a lázadást. (Ugyvan! igaz!) hogy elfoglalhassák.

Némelyek azt állitják, hogy a kormány politikája jó volt a berlini congressusig. Addig is rosz volt, mivel nem lett volna szabad megengedni az orosz török háboru kitörését.

— **VIDÉKI HIREK. Részvétlenség**. Az aradi ezred másfél zászlóalja a mult vasárnap jött haza a harcztérről. Senkisem várta őket. **Rablógyilkosság**. Egy zalaegerszegi kereskedő Lengyelbe utazott ügyeit rendezni, másnap a hegyek közt meggyilkolva és kifosztva találták meg. **Borzasztó** öngyilkosságról értesitenek Muszka községéből. Ugyanis ottani szőlőbirtokos, Institoris Zsigmond, hagymázban szenvedvén, oly önkivületes állapotba jutott, hogy először egy késsel ejtett temérdek szurást magán, aztán egy bádog-lemezt élével illesztett fejére s egy baltával ezt igyekezett oda beverni, végre pedig egy pisztolyt irányzott mellének s ezzel véget is vetett életének. Négy árván maradt gyermeke siratja.

UJDONSÁGOK.

* **Hálanyilatkozat**. Mindazon helybeli és vidéki nemeskeblü testületek s emberbarátok, kik hirtelen s véletlenül elhunyt felejthetetlen kedves nőm, boldogitó anyám, s illetőleg szeretett testvérünk s rokonunk néhai Décsi Borbélly Julia asszonynak e hó 21-én H.-Böszörményben végbement végtisztességtétele alkalmával fájdalmas részvétökkel járultak mély bánatunk enyhitéséhez, s ezen érzelmöknek akár személyes jelenlétök — s nyilatkozatuk — akár diszes gyászemlékjelekben kifejezést adni sziveskedtek, fogadják ezen kegyeletért a mélyen sebzett szivünkből eredő leghálásb köszönetnyilvánitásunkat. Debreczen, 1878. november 23-kán Gaál Mihály, örökbefogadott leánya D. Emma, a D. Borbélly nővérek és Dicsőffy család.

* **A Tisza bizt.-társaság** holnap délelőtt tartja a városháza nagy tanácstermében évi közgyülését.

* **Értesités**. Minden további tudósitás nélkül értesitem a t. közönséget, miszerint Matild leányomat a napokban jegyezte el budapesti kereskedő Rosenberg Ignácz. Debreczen 1878 nov. 23. T. A. Falk.

* **„A gazdasági tanintézet“** hallgatói segélyző-egylete a csütörtökön megejtett választások alkalmával következő tisztikarral alakult meg: Elnökké választatott: Szilágyi János 16 szótöbbséggel Rapcsák Gyula ellen; alelnökké: Meskó Pál 15 szótöbbséggel Zámpori Ferencz ellen; pénztárnokká: Kovács György; jegyzővé: Gombos Gyula választatott meg egyhangulag. Bizottmányi tagokká választattak: a III-ad évről: Kiss Gusztáv, Simonffy Lajos; póttaggá: Csergtő Jenő; II-od évről: Janecó József, Szakáll Andor; póttaggá: Zsembery János; I-ső évről: Pavlicsek Leó, Zichy Miklós; póttaggá: Both Endre.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Dráma az életből.

Elbeszélés.

Irta: **H. J.**

(Folytatás.)

III.

Holden Károly egy szegény alárendelt hivatalnok fia volt, ki birt azon nélkülözési tehetséggel és büszkeséggel, hogy kevés jövedelméből fedezze fia lelki tulajdonságainak költséges kiképeztetését, bár tudta mily nehezen kamatozik az igy elhelyezett tőke. A kézmüvesnek arany földje van, az iparos mindég uj tért talál tehetsége és müveinek, de a ki mindenét elkölti, hogy szellemét kimüvelje és tudományt szerezzen, annak jó szerencséjének vagy pártfogójának kell lenni, ha száraz kenyerét nem hosszu munka és fáradság után birja megszerezni. A tisztviselő a kivel nehéz vizsgákat tétetnek le, csekélyül dijaztatik, a tanitónak és orvosnak sokat kell igyekezni, mig naponkint annyit megkereshet mint egy épitkezésnéli munkás, ki köveket vág vagy téglát rak. És ha a munkás ügyes, ha gyors tevékeny és kis tehetsége van, akkor keresett ember és jól fizetik, az orvosnak, a szegény tanitónak nem használ a nagy tudomány és ügyesség mig a szerencse utat nem tör előtte.

Az öreg Holden mindezt tudta, tudta mily sokat kell egy tisztviselőnek dijtalanul dolgozni, mily sokat kell egy lelkész jelöltnek egyházra várakozni, s a tudós kenyere gyakran a koplalás — de midőn Károly tanitói mindég dicsérték a fiu tehetségét, elhatározta magát nem riadni vissza semmi áldozattól, semmiféle lemondásról, hogy fiát a felsőbb oskolákban tanittathassa.

Károly atyjának büszkesége volt, s benne meg volt azon önérzet, hogy ezen büszkeséget igazolja, vizsgáit kitünően tette le s ösztöndijakat kapott az egyetem látogathatására, s midőn ezután nem sokát édes atyja elhalt s anyja csak csekély özvegyi dijat huzott, nemcsak a szülői háztól jövő minden segélyről lemondhatott, hanem még ő küldhetett némi csekélységet haza miután oly szerencsés volt, hogy mint tanuló is kereshetett. Gymnásiumbeli tanulóknak oktatást adott s e mellett meg ösmerkedett egy szerkesztővel, a ki irodalmi foglalkozást adott neki, bár ez eleinte csekélységet jövedelmezett.

Midőn azonban a szerkesztő a nyelvbeni kitünő jártasságát képező tehetsége és költői gondolatainak kitünő gazdagságát észrevette, megbizta Holdent, hogy a szépészeti téren önálló munkálatokban kisértse meg erejét, az eredmény határozott Holdennel az életpálya megválasztásában. Károly elhatározta, hogy életét a toll által tartja fenn.

Mily csábitók voltak az első győzelmek, az első sikerek az ifju költőre. Teremtő kedvben ömlött tultelt szivéből az érzelem és gondolat, s ezek tetszésre találtak, fényes jövő kapui látszottak az ifju költő előtt megnyilni, de a visszhatás nem soká bekövetkezett. A forrás buzogott, de e költői kiömléseknél a salak is kifutott. A nagy közönség ujabb ingert várt, a költemények a szépirodalmi lapok csemegéi, nem sokára közölték Holdennel, hogy e nemből a következő hónapokra elegendő készlet van, s nincs szükség ujabb müvekre. Elkezdett beszélyeket irni, de kevés szerkesztő biztatta, hogy azokat alkalmilag értékesitse, müveinek megvolt költői ere, de hiányzott belőle az, mit az olvasók többsége követel, a megragadó cselekmény, a lebilincselő cselszövény, a gyurma mint a regénygyártók nevezik. Hasonlóképen járt azon kisérletnél, hogy egy szinmüvét előadathassa, a szinház igazgatók bókoltak, de nem fogadták el darabját.

A gond beköltözött az ifju költő szivébe. Még nem érzett megbánást, hogy az irói pályát választotta, de bánatos szivén sokszor bekopogtatott a szükség e kérdéssel: mi lesz a jövőből, ha az eredmény soká késik?

Holden midőn tanulmányait bevégezte, szülő városába vonult vissza, hogy övéinek körében szorgalmasan dolgozhasson és szerzeményét anyjával és nővérével megoszthassa, de nem sokára félnie kellett, hogy anyja büszke reményét iránti bánatos gonddal cseréli fel. Ekkor a tővárosba költözött, hogy alkalmazást keressen, melylyel legalább a napi kenyerét megkeresheese. Talált is ilyet egy hirlap szerkesztőségénél s lelkileg fárasztó munka után még maradt nehány órája költői kisérletére. Most egészen a drámai térre adta magát — egyetlen siker és előtte meg volt törve a pálya — de mikor remélhette, hogy ezt eléri?

Egy mü, mely általános tetszést nyert, a költő nevét hirhedté teszi, megtölti tárczáját, s az ösmert költőtől uj müveket szivesen előadat bármely szinpad, mely félt a kezdő első müvét felvenni.

A megragadó a lebilincselő! Hányszor törte rajta fejét megtalálni a titkot, mely ez ingert teremti. Az életet kevéssé ösmerte, hogy bele markolhasson és tárgyat keressen, mely mindenkit lebilinceljen, mivel a valódi életből van véve.

Lissa meghivása ugy tünt fel előtte mint a sors intelme, mely alkalmat nyujt, hogy megösmerje azon világot, mely a szinpadok páholyait megtölti. Vérmes reményekkel szive telve volt hálával Lissa iránt, s ezen érzés hevében irta az ünnepi költeményt ezt mint egy költői álmot irta le. Ön magának is mosolyogni kellett midőn átnézte, Lissához épen nem illettek ez ábrándos érzelmek. Ez ember nem volt alkalmas oly vőlegény eszményképére, minőt egy költő teremtett. (Folyt. köv.)

* **Nagy titokban** folynak odaát a kortes-kedések, igéret, szép szó ha nem használ, akkor előreszik a fenyegetést, hivják egyenkint a választóképes polgárokat ad audiendum verbum és magyarázzák az egyedül üdvözitő politika nagyszerü jóságát és az országra nézve hasznos voltát. És hogy a teher könnyebb legyen, fel függesztik az executiót. Ezt ugyan már vissza vonták, de azon hozzá adással, hogy csak gyöngébben kell eljárni. No majd választás után lesz a mulatság. Müködnek a k i r e n d e l t a p o s t o l o k mint a parancsolat. — kiki a m a g a m ó d j a s z e r i n t magyarázván az ország virágzó állapotát, ezt az eldorádót, melyet csakis a Tisza politikájának köszönhetünk. És ebben tökéletes igazuk van, mert ezt az állapotot csakugyan Tisza Kálmánnak és hü satelleseinek köszönhetjük. A ki elment a városról, azt hazahivják szavazni, utiköltség és napidij bővön levén. Hát hiszen kinek hogy tetszik, ugy táncol, mi csak azt jegyezzük meg, hogy a polgárság ezuttal is következetes fog lenni önmagához.

* **Az idök jele.** Száldobágy községe a megyei törvényhatóság utján folyamodik a belügyminiszteriumhoz kis községgé leendő alakitása végett, minthogy az egyre nagyobb mérvet öltő anyagi szükségek nyomása kényszeriti reá. Hanem azért a Tisza Kálmán soldateska hada füt fát megszavaz, mert még nem elég a nyomoruságból.

* **A kikröl gondoskodnak.** Tisza Kálmán egy nehány hiv mamelukjának azt igérte, hogy ne busuljanak, majd akad nekik mandatum a pótválasztásoknál. És csakugyan, Csernatonyit Fiumében, Jókait Erzsébetvároson választották meg; most már nincs egyéb hátra, minthogy a miniszterelnök faz árván maradt sepsi-szentgyörgyieknek Nagy Györgyöt ajánlja képviselőül.

* **Kérelem.** Tisztelettel kérem az athleticai clubb t. választmányi tagjait, miszerint f hó 26-án d. u. 5 órakor, a szokott helyen tartandó választmányi ülésben — már egyszer teljes számban, megjelenni szíveskedjenek. Debreczen, 1878. nov. 22. Ferenczy Elek mint a debreczeni athleticai club elnöke.

* **A debreczeni szinügyegylet** folyó hó 24-én vasárnap délután 3 órakor a városháza nagytanácstermében közgyülést tart, melyen következő tárgyak fognak szőnyegre kerülni: 1. A választmány jelentése a legutóbbi közgyülés óta történtekről. 2. A szinügy-egylet fenmaradásának kérdése.

* **Kutba fult.** Debreczeni lakos Lakatos József kocsisa, Somogyi Ferencz a kismáriai határban levő mezei kutban halva találtatott. A megejtett vizsgálat folytán kitünt, hogy nevezett kocsis a csatári hegyen levő gazdája után indult el Debreczenből október hó 27-én, s tanuk előadása szerint 28-án reggel ittas állapotában eshetett véletlenül a kutba, mivel a lovak gazdátlanul találtattak regeltől-estig ugyan azon egy helyen; a hulla csak 31-én találtatott meg a kutban.

* **Szinházi hirek.** Holnap adatik „Egy huszár káplár Bécsben" czimü szinmü, mely az osztrák fővárosban is oly nagy feltünést keltett. H é t f ő n ugyanez adatik. K e d d e n pedig kezdődik a III-ik bérlet, mely alkalommal „F o u r c h a m b o u l t e s a l á d j a" cimü nagy szerü dráma kerül szinre. Melegen ajánljuk e darabot a t. közönség figyelmébe, mert az egyike a szinirodalom legsikerültebb termékeinek. — S z e r d á n „Fatinicza" megy, melynek gyönyörü zenéjét akárhányszor adják is, mindig szeretjük hallgatni. C s ü t ö r t ö k ö n „La Traviata" czimü opera kerül szinre. P é n t e k e n: szünet. S z o m b a t o n november 30-án pedig a hires „D r á m a a t e n g e r f e n e k é n" czimü látványos szindarab fog bemutattatni a közönségnek rendes árak mellett. E heti müsor tehát, mint látható, — elannyira változatos, hogy az igazgatóság dicséretére válik.

* **Ez már képviselő!** A „Pesti Napló" szerint Fiumében Csernátonyt választották meg képviselőnek. Összesen 12-en szavaztak rá, az is hivatalnok volt, — a polgárság nem szavazott.

* **A magy. tud. akadémia** „a magyar helyesirás elvei és szabályai" czim alatt, a magyar helyesirás egyöntetüsége érdekében egy könyvet bocsátott közre. A 34 lapra terjedő mü ára 10 kr. Melegen ajánljuk a közönség figyelmébe. Kapható minden könyvárusnál.

* **Adakozás.** Azon adakozó urak névsora, a kik a — f. hó 20 iki és 21-én reggeli vonattal városunkba vissza érkezett katonák részére kiosztott szivarokra szíveskedtek ujonnan adakozni: Huzli Károly prépost ő nagysága 2 frt, Travecky Emil 1 frt, Vein Dávid 30 kr, Dr. Liebermann 1 frt, Rezesy Sámuel 1 frt, Szalay István 50 kt, Steinfeld Antal 1 frt, Klein 50 kr, több N. N. 1 frt 80 kr, Márkus András 30 kr, Des Combes Henrik 1 frt, Angora gázgyárban 1 frt, Szvoboda József 1 frt 50 kr, Huber József 1 frt 50 kr. Összesen 14 frt 40 kr. Fogadják köszönetemet. Szvoboda József.

* **Nyilt köszönet.** A t. közönség résztvéte, melyet megboldogult gyermekünk tegnap történt végtisztességtételénél tanusitott, jótékony balzsamként hatott reánk. Fogadják őszinte s hálás köszönetünket mindazok, kik kegyesek voltak sulyos veszteségem fölötti fájdalmam enyhitéséhez járulni. Debreczen, nov. 23. — Balázs Sándor.

* **Egy diszes lakás**, mely áll négy szoba, konyha, padlás és pincze helyiségből, ujévtől kezdve előnyös feltételek mellett kiadó. Értekezhetni eziránt kiadóhivatalunkban.

* **A Csokonay-ünnepély** holnap délután fog megtartatni a főiskolai énekteremben. E kegyeletes ünnepélyre felhivjuk a t. közönség figyelmét.

Hirdetmény.

Alóliratt, van szerencsém köztudomásra hozni, hogy a vagyonbukott Simon Kálmán csödtömegéhez leltározott, czegléduteza 17-ik számu házban levő összes bolti felszerelvényeknek, és áruczikkeknek eladása, a csődválasztmány határozata folytán — elrendeltetett, ennek folytán felhivom mindazokat kik ezen boltbeli felszerelvényeket. és aru czikkeket egytömegben és pedig, vagy a leltári betsáron; vagy azon felül, megvenni óhajtjak, hogy zárt ajánlataikat legkésőbben folyó évi november hó 27-ik napjának délutáni 5 óráig hozzám beküldeni szíveskedjenek. A leltározott vagyon, és becsértéke, nállam mindenkor megtekinthető lévén.

Ellenkező esetre, ha a tömeges átvételre, zártajánlat éppen nem; vagy nem kellőleg tétetnék: ugyanazon csődválasztmány határozata folytán, a csődtömeghez leltározott összes ingóságoknak nyilvános árverésen való eladása a folyó évi deczember hó 3-ik napján délelőtt 9 órakor megkezdetik, és a következő napokon folytattatik: mihez a venni szándékozókat ezennel meghivom.

Kelt Debreczenben, 1878. november 19-dikén.

Nagy Gusztáv,
hites ügyvéd,
mint tömeggondnok.

(420.)

DEBRECZENI SZINHÁZ.

II. Bérlet. 19. szám.

Holnap Vasárnap november 24-én adatik:

Egy huszár káplár BÉCSBEN.

Legujabb életkép dalokkal 5 felvonásban. Irta: Kosta, forditotta Huszár Imre, zenéjét szerzé Millöcker.

Kezdete 7 órakor.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

UJ SINGER VARROGEPEK.

HOLVAY GYULA DEBRECZENBEN.

Mélyen tisztelt hölgyek!

Azon általános bizalom, mellyel árult varrógépeimre nézve több éveken keresztül megajándékozni méltóztattak, szives kötelességemmé teszi a tisztelt hölgyeket, következőre figyelmeztetni. A különböző varrógépek, jobb és esekélyebb, tartós és könnyebben kezelhető vagy könnyebben romolható szerkezettel birhatnak és a szerint fokoztatik becsük a háztartásban. A hosszas tapasztalás és a varrógépekre tett és feljegyzett megelégedései nyilatkozatok azon meggyőződésre hoztak, hogy jelenleg az **Uj Singer**-féle varrógépek mint e u r ó p a i és igy n e m a m e r i k a i készitményüek, leginkább felelnek meg a czélszerüség, csinosság, tartósság és olcsóságnak. — Emlitett varrógépeknél, t ö b b n a g y e l ő n y ö k közt az alsó czérna felmotolása alkalmával a gépezetnek csak egy kereke jön mozgásba, mig a többieknél az egész gépezet müködik és igy a hamari kopásnak ki van téve; kezelésök könnyebb, járások zajtalanabb a többieknél, azonkivül pedig tetemesebben kevesebbe kerülnek, mint az eddigiek. Ezen kitünő és olcsó varrógépeket, melyek nálamnagy választékban kaphatók, a tisztelt debreczeni és vidéki hölgyeknek becses figyelmökbe ajánlom és kegyes bizalmokat továbbra is részemre kérem.

Mély tisztelettel
Holvay Gyula,
a varrógépek főraktárának tulajdonosa.

Önkéntes kiárulás.

Értesitjük a nagyérdemü közönséget, hogy elhatároztuk

tulhalmozott nagy áruraktárunkban

az üzletnek általános rosz menetele és a jelen mostoha viszonyok következtében

f. é. nov. hó 3-tól kezdve

ÖNKÉNTES KIÁRULÁST

rendezni, mely alkalommal áruinkat **GYÁRI ÁRON**

S AZOKNAK NAGYOBB RÉSZET

GYÁRI ÁRON ALÓL IS

határozott árak és készpénz-fizetés mellett kiárusitjuk.

Felkérjük tehát mindazokat, kik legujabb divatu és jó kelmékhez olcsó áron kivánnak jutni, minket megkeresni szíveskedjenek.

Teljes tisztelettel

Rott Lipót és Testvére.

főpiacz takarék pénztár épületben.

E kiárulandó és nagy mennyiségben lévő áruink közzül felemlitjük a következőket: selyem- és szövet ruhakelmék, butor-szövetek, futó- és pamlag-szőnyegek, vászon-nemüek, kendők, paplanok, kész női ruhák, felöltők és bundák, mindennemü szalagok, diszek, csipkék, rojtok, gombok, és női pipere czikkeinket.

Szives tudomásul!!

LEITNER H. Bécsből

a jövő hónap elején ideérkezik, és

A LEGUJABB DIVATU

kész női ruhák

ÉS FELÖLTŐKBŐL

dus választéka raktárt fog tartani kistemplom-bazár 5-ik szám alatt Kunz József és Társa urak szomszédságában.

(419)

Gyermekek, örüljetek!

Ki gyermekeinek karácsonyra nagy örömet akar szerezni, vegye meg általánosan kedvelt

!! karácsonyi bazárunkat!!

a hullatlan ol- **Csak 4 ft 65 kr. o. é.** mely összegért csóságu áron: a következő

87 darab legujabb franczia játékszert, mindenkoru fiuk s leányok számára kaphatja, s pedig:

1 zárisi variété-szinház, nagyon mulatságos s szépen diszitve.
1 varázs-ládácska, belsejében elfogott pasával, ki megszökni akar.
1 mikulás, különösen hatásos karácsonyi alak, egyuttal czukorkatartó is.
25 brilláns karacsonyfa-diszités, egészen ujszerüek.
1 zongora, szép s elegans, vagy 1 ujonnan feltalált Metajophon, melyen egészen fiatal gyermekek is a legszebb darabokat játszhatják.
1 khinai, gépezettel, mindig szorgalmateskedva s nevetést előidézve.
25 brilláns gyertyatartó a karácsonfára.
1 japáni kioszk, müdarab, belsejében mozgó s éneklő kolibrival.
1 bohócz, müvészi kivitelben, a legszebb mutatványokkal.
1 erdei rém, mely parancsszóra nyelvét öltögöti.
25 tarka kivilágitási gyertyácska.
1 bábu a kocstbau, elegansan öltözve, mely kocsikázás közben mozog, rángatózik s kiabál.
1 ó-római kocsi, szerszámmal együtt.
2 doboz kirünő tartalommal, mindenkoru fiuk s leányok számára.

87 darab. Valamennyi itten felsorolt 87 darab eredeti franczia játéktárgy ára együttvéve **csupán 4 frt 65 kr.**

CZIM: Premier Depôt de Vienne, Bécs. Heinrichshof. 8—9 raktár.

Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan eszközöltetnek.

(413.)

250,000 birod. márka

nyereménye az 1878. november 13-án végbement főhuzásoknál a hivatalos lajstrom szerint ismét szerencsés gyüjtődénkre esett, és az érdekeltnek az osztrák birodalomban azonnal ki is fizettetett.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

375,000 birodalmi márka vagy 218,750 forint

főnyereményt nyujt kedvező esetben a legujabb nagy génzsorsjáték, mely a magas kormánytól engedélyezve és biztositva van.

Az uj tervezet előnyös berendezése olyszerü, hogy kevés hó lefolyása alatt 7 kisőrsolás által 42,600 nyeremény jó biztos eldöntésre, melyek között főnyeremények 375,000 birod. márkával vagy 218,740 o. é. frttal vannak, különlegesen azonban

1	nyerem. á m.	250,000	1	nyer. á m.	12,000
1	„ „ „	125,000	23	„ „ „	10,000
1	„ „ „	80,000	4	„ „ „	8,000
1	„ „ „	60,000	31	„ „ „	5,000
1	„ „ „	50,000	74	„ „ „	4,000
2	„ „ „	40,000	200	„ „ „	2,000
1	„ „ „	36,000	412	„ „ „	1.200
3	„ „ „	30,000	621	„ „ „	500
1	„ „ „	25,000	700	„ „ „	250
5	„ „ „	20,000	28015	„ „ „	138
6	„ „ „	15.000	stb.		stb.

E nagy, az állam által biztositott pénzsorsjátéknak hivatalosan megállapitott huzása, már f. év

deczember II. és 12-dikén történik.

1 egész ered. sorjegy csak márka 6 v. frt 3.50 o. b. j.
1 fél „ „ „ „ 3 „ „ 1.75 „
1 negyed „ „ „ „ 1.25 „ „ 90 kr.

Minden megbizás azonnal az összeg beküldése, postautalvány vagy utánvét mellett a legnagyobb gonddal teljesittetik, mindenki saját kezéhez kapván tőlünk az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet. —

A megrendeltekhez a megkivántató hivatalos tervezetek ingyen mellékeltetnek, valamint minden huzás után megküldjük felszólitás nélkül érdekelteinknek a hivatalos lajstromot is.

A nyeremények kifizetése mindig pontosan állami kezesség mellett történik, s vagy közvetlen küldetik meg, vagy az erdekeltek kivánsága szerint Ausztria nagyobb helyein létező összeköttetéseink által teljesittetik.

Gyüjtődénk mindig kegyeltetett a szerencse által s ugyanott a sok jelentékeny nyeremény között a legelső főnyeremények is lettek gyakran megnyerve, melyek az illetőknek közvetlenül ki is fizettettek.

Előre láthatólag az ilyeu legszilárdabb alapon nyugvó vállalat egész bizton mindenfelé igen élénk részvételre számithat, a miért is kérjük az érdeklődőket, hogy minden irányban eleget tehessünk, a **közelgő huzás miatt megrendeléseit minél előbb** egyenesen a következő firmához intézni:

KAUFMANN & SINON,

Bank- und Wechselgeschäft in Hamburg.

Vétele és eladása mindennemü államkötvenyek, vasuti részvények es kölcsönsorsjegyeknek.

(385.)

292 szám.

ÁRJEGYZÉKE.

az „ISTVÁN" gőzmalom készitményeinek

készpénz fizetés mellett.

Árak ausztriai értékben

költségmentesen

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN

ingyen zsákkal.

		100 kiló
A.	Asztali dara nagyszemü	23.—
„	szinte 30 kilós zacscskóval	22.30
B.	szinte apró szemü	23.—
„	szinte 30 kilós zacskóval	23.30
C.	Dara középszerü	22.—
„	szinte 30 kilós zacskóval	22.30
0.	Királyliszt	22.20
1.	Lángliszt	21.20
2.	Montliszt	20.40
3.	Zsemlyeliszt különös	19.—
4.	„ „	18.—
5.	Fehér kenyérliszt 1-ső rendü	17.—
6.	szinte 2-od „	15.80
7.	Közép kenyérliszt 1-ső „	14.—
8.	„ „ 2-od „	10.80
8½	Barna „ 1-ső „	8.60
9.	„ „ 2-od „	8.—
10.	Lábliszt	7.40
10½	Veres liszt	4.20
11.	Finom korpa zsákkal	3.80
11.	„ „ zsák nélkül	3.20
12.	Durva korpa zsákkal	3.40
12.	„ „ zsák nélkül	2.80
R. I.	Rozsliszt 1-ső rendü	—.—
R. II.	szinte 2-od „	—.—
R. III.	szinte 3-ad „	—.—
R. IV.	Rozskorpa szákkal	4.—
	„ zsák nélkül	3.40
A. K.	Árpakása 00	28.—
„	szinte 0	22.—
„	szinte 1	20.—
„	szinte 2	18.—
„	szinte 3	17.—
„	Árpadara 5	20.
A.	Árpa liszt 6	7.—

Debreczen, 1878. nov. 21.

A zsákok sulytartalma, — teljsuly tisztasulynak véve

A. B. C. 0—10 számig 85 kilo.
11. 12. 60 „
R. I.—III. számig 85 „
R. IV. V. 60 „
A. K. 00—5 számig 50 „
Árpaliszt 85 „

Üzletbeszüntetès végett

önkèntes vègkiárulás.

Van szerencsém tudatni, miszerint üzletemmel végképpen felhagyni magamat elhatározván, az abban jelenleg létező összes arany és ezüst ékszert önkéntes végeladás utján igen jutányos árban elárusitom.

Mire a t. cz. közönséget tisztelettel meghivom.

Forgách Károly

üzlethelyiség piacz-utcza Br. Josinczyné háza alatt, Hungáriával szemben.

Védjegygyel — Ajánljuk — védve

Elsinger M. J. és fiai

Bécs, Neubau, Zollergasse 2

császz. kir. hadügyministerium, ő felsége hadi tengerészete és számos jótékony intézet szállitói

császz. királyi szabadalmazott gyárának legjobb és legajánlatraméltóbb

eső köpönyeit,

kocsitakaró ponyváit, ágybetéteit, sátorkelméit.

EPILEPSIE

(nehézkór) levél utján gyógyittatik dr. KILLISCH különleges orvos által Drezdában, Neustadt.

Eddig több mint 11,000 eset gyógykezelve. (407)

Szál és öl-faeladás.

A Méltóságos Gróf Zichy Ernő ur h.-pályi erdőségén a f. é. november 20-tól kezdve, és attól számitandó minden szerdán tölgy szálfák, szilfák ugy szintén száraz ölfa méter ölönként 8 frt. 70 krért fog eladatni. Mire a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Pintér Károly,
erdész mérnök.

(415.)

Kiadó tulajdonos: **Varsessi Lajos.**

Debrecen, 1878. nyomatott Tiszai Daniel örökösei könyvnyomdájában.